

גליון

מעדני אשר

יו"ל ע"י מכון מעדני אשר

גליון תש"מ (שנה ט"ז)

פרשת ויקהל תשע"ט

האם כל בשר חי מותר לטלטל או רק בשר עוף שזה רך ואפשר לכוס את זה?

איתא בגמ' שבת קכ"ח ע"מ א' דבשר חי מותר לטלטלו בשבת משום דחזו לאומצא.

יש לחקור האם כל סוגי הבשרים התיירו לטלטלם חי או דילמא רק בשר עוף שזה רך מותר לטלטלו חי אבל בשר בהמה שהוא קשה לכסיסה אסור לטלטלו בשבת.

הנה בחידושי הרשב"א שבת קכ"ח עמוד א' כתב דבשר בהמה נמי חזי לאומצא כדאמרינן בגמ' חולין ט"ו ב' השוחט לחולה בשבת מותר לבריא באומצא וסתמא לאו בעוף דוקא מירי.

אבל במגן אברהם מחדש דלא בכל בשר היתירו: דדוקא במין הרך כגון יונה ובר אווזא מותר אבל בשר בהמה אינו חזי לכוס ואסור לטלטלו.

אבל בט"ז פוסק דאפילו בשר בהמה טפל מותר לטלטלו ע"ש.

וכן האליה רבה מסכים לדינא כהט"ז דאפילו בשר בהמה מותר לטלטלו.

וכן בביאור הגר"א חולק ג"כ על המגן אברהם משום דאמרינן דכל בשר ראוי לאכול באומצא ע"ש.

וכן כתב הקרבן נתנאל שבת פרק מפנין שם אות ז' דליתא לחידוש של המגן אברהם: שאם כן למה כתב השלחן ערוך לחלק בין בשר לדג, לפילוג וליתני בדידה, דהני מילי בבשר עוף דרכין, ולא בשר בהמה. אלא ודאי שגם בבשר בהמה חזי לאומצא.

וכתב במשנה ברורה סימן ש"ח ס"ק קכ"ה אף שראיתי בהרבה אחרונים שהעתיקו דברי המ"א לדינא. מ"מ בשעת הדחק יש לסמוך להקל.

מי שיש לו בשבת במקפיא בשר לא מבושל ורוצה להוציאם

כדי להוציא שאר דברים האם אסור לטלטלם דהויא מוקצה?

בפרשתן ל"ה ב' שישת ימים תעשה מלאכה ובימי השביעי יהיה לכם קדש שבתון לה'.

קימ"ל אורח חיים הלכות שבת סימן ש"ח סעיף ל"א בשר חי, אפילו תפל שאינו מלוח כלל, מותר לטלטלו ולא הויא מוקצה משום דחזי לאומצא היינו שיש בני אדם שכוססין בשר חי.

יש לחקור מי שיש לו בשר בשבת במקפיא בשר לא מבושל ורוצה להוציאם כדי להוציא שאר דברים משם האם מותר או דילמא בזמננו אין דרך לאכול בשר שלא התבשל א"כ אינו ראוי לכלום והויא מוקצה.

הנה בערוך השולחן אורח חיים סימן ש"ח סעיף נ"ח כתב לדידן כל בשר חי מוקצה הוא דאין אנו אוכלין בשר חי כלל אפילו בר אווזא וגם לכלבים לא יתנו שחסים על זה.

וכן כתב בשו"ת שבט הלוי חלק ג' סימן כ"ט וז"ל ואני בעניי מסופק אם בזמן הזה מותר לטלטל אפילו בר אווזא תפל חי דהא לפמ"ש"כ דיסוד ההיתר של בר אווזא ואיסור של בהמה תלוי בזה, דזה נקרא גם חי כדרך אכילה ואומצא דבהמה שלא כדרך, וכיון דאין ספק דבזמן הזה אין גם אחד שאוכל אפילו בר אווזא ובר יונה חי באומצא הנה נקרא בזה"ז שלא כדרך גמור ודבר זה נשתנה לפי הזמן וא"כ גם לאומצא דרכין אינו עומד והו"ל מוקצה גם לדידן, שוב הראו לי תלמידי בספר ערוך השולחן כדברינו אבל היות שדבריו להחמיר ומילתא בטעמא, יראה דעל כל פנים לכתחילה באופן שאפשר לא יטלטל גם בר אווזא חי בזמנינו. ודע דכל זה בשר שאינו קפוא אבל בשר קפוא כרוב בשר שמחזיקים במקרים פשוט מאוד דבין של אווז בין של בהמה אסור לטלטל כיון דבמצב הזה אינו ראוי לא לאומצא גם דרך דחק ולא לכלבים ובפרט היכא דנקפה טובא והוא כאבן קשה שלא יפשר עוד עד למו"ש, והיכא דאפשר א"כ יש לדון עליו משום נולד.

וכן הביא בספר שמירת שבת כהלכתה בשם הגרש"ז אויערבאך זצ"ל, שמכיון שבזמננו אין אף אחד שאוכל בשר באומצא, ובפרט כשהבשר אינו מלוח, צ"ע איך אפשר להקל לטלטלו, והרי זה דומה לדג שאינו מלוח דלכולי עלמא אסור לטלטלו. ע"ש. וכן כתב בספר טלטולי שבת עמוד ה' בשם הגר"מ פיינשטיין זצ"ל.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנדיב הנכבד העומד לימינו בכל עת הרב יחזקאל הכהן וואלף שליט"א בעל מהדורת וואלף מעדני אשר ממלכת כהנים במלאת השלושים של פטירת אביו שר הצדקה והחסד שעמד לימין צדיק מרן בעל הדברי יציב זצ"ל בכל מפעלות הקודש הכהן הגדול מאחיו כהן שדעתו יפה ידידינו שעמד לימינו בכל עת הרב יצחק בן ציון הכהן וואלף ז"ל נלב"ע כ"ח שבט האי שתא ת.נ.צ.ב.ה. יהא רעוא שבזכות מעשי הכבירים להגדיל תורה ולהאדירה ינחם בנחת ציון וירושלים ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו

ברכת מזל טוב לידידינו שר החסד והמעש חביבין של גדולי ישראל זצ"ל ושליט"א הרב חנניה צולק שליט"א יו"ר עזר מציון ומו"ל הגליון הנפלא דברי תורה לרגל שמחת נשואי בתו עב"ג במז"ט יהא רעוא שבזכות מעשי הכבירים ירוה נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו הנדיב הנכבד הרב עקיבא גולדמן שליט"א ירושלים לרגל שמחת נשואי בנו הבה"ח המופלג בתור"ש כמר ישראל נ"י עב"ג בת הרב יהודה שטרן שליט"א אנטוורפן יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירוה נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

איש ששכח להדליק נרות שבת האם גם קונים אותו להוסיף בכל שבת עוד נר?

קימ"ל סימן רס"ג ס"א האשה ששכחה פעם אחת להדליק נר שבת, מדלקת כל ימיה ג' נרות.

ובטעם הדבר כתב הב"ח אורח חיים סימן רס"ג שזבה תהא נזוהרת מאוד שלא תשכח עוד שאם תשכח עוד צריכה עוד להוסיף נר בכל פעם שתהא שוכחת וכן נוהגים הנשים.

ובמחצית השקל אורח חיים סימן רס"ג ס"ק ג' **כתב דנפק"מ להלכה בטעם:** משום דבלי דברי הב"ח היה עולה על הדעת הטעם שצריך להוסיף נר הוא בא לכפרה, אם כן גם בנאנסה צריך כפרה קצת או הוי סלקא דעתא טעם נר הנוסף לתשלומין מה ששכחה, אם כן הוא הדין בנאנסה, מה שאין כן לטעם הב"ח שתהיה זהירה מכאן ואילך, בנאנסה אינה צריכה להוסיף, דהא בלאו הכי היתה זהירה אלא האונס גרם לה שלא הדליקה.

וכן במשנה ברורה סימן רס"ג ס"ק ז' **כתב בטעם הדבר:** משום קנס כדי שתהא זהירה בכבוד שבת

יש לחקור איש שמדליק כגון אלמן רח"ל האם אצלו גם נאמר האי דינא ואם שכח פעם אחת חייב להוסיף כל החיים עוד נר או דילמא באיש זה לא נאמר.

הנה בשו"ת שיח יצחק אור"ח סימן קל"ה **כתב צל"ע,** אם גם באיש המדליק נאמר דין זה, ואף שנקט רמ"א האשה ששכחה, אין לדייק שדווקא לגבי אשה נאמר, די"ל לפי שהוא מצוה שלה לפי שמצויה בבית, ומאירי שבת דף כ"ג ע"ב ד"ה מי מביא יש מפרשים, נר חנוכה ונר שבת, נר שבת קודם, משום שלום ביתו, שפי' שלום ביתו מצד אשתו שמצוה מסורה לה, ע"ב.

אמנם י"ל שדוקא לגבי אשה נאמר זאת, מטעם חיובה בהדלקה שהביא הטור סימן רס"ג לפי שהיא כבתה נרו של עולם, וחידוש שלא הביא המחבר בסי' זה טעמיה דטור ממדרש, והביא רק דברי הרמב"ם פ"ה משבת ה"ג לפי שאשה מצויה בבית אולם באיש ששכח באמת, לא קנסוהו להוסיף, והא דכתב הרמ"א סימן תר"י ס"ד שמי שכחה נרו ביו"כ, יקבל עליו שלעולם לא יכבה נר יו"כ שלו, אינו ענין לזה, דהתם מטעם דהנר מכוון בעדו, ויש חשש איתרע מזליה, לזאת צריך להזהר בזה מכאן והלאה.

וכן בספר שמירת שבת כהלכתה פרק מ"ג הערה ל"ג נסתפק וז"ל ויל"ע באיש הרגיל להדליק וכדלהלן סעיף ז' ושכח אי קנסין ליה כמו האשה דאולי רק באשה קנסין מכיון שהנשים מזהירות במצוה זו יותר ואם נאמר שגם איש קנסו אי קנסו דווקא בשבתות אלו שהוא מדליק או קנסו גם את אשתו כשהיא מדליקה.

וכן פסק בשבט הלוי שאיש ששכח אין לו חיוב להוסיף כל שבת ולא קנסו אותו, מובא בקובץ מבית לוי קובץ י"א עמוד ל"ב.

וכן פסק הגר"ח קנייבסקי שליט"א שלאיש לא קנסו אותו, מובא בספר שבת לישראל עמוד תע"ד.

אשה שהדליקה נירות בשבת רק שכחה להדליק את המספר שהיתה רגילה

האם גם קונסים אותה?

יש לחקור אשה שהדליקה נירות בשבת רק שכחה להדליק את המספר שהיתה רגילה האם גם קונסים אותה או דילמא כיון שסוף סוף הדליקה לא קונסים אותה.

הנה בשו"ת שיח יצחק סימן קל"ה נסתפק אם רגילה להרבות נרות לכבוד שבת, ושכחה להדליק אחד מנרות שמוסיפה, אם גם בזה נאמר שצריכה להוסיף.

והנה מפשטות לשון הרמ"א מוכח שדוקא אם שכחה מכל וכל, אז צריכה להוסיף, ומג"א שם סק"ג מוסיף דגם אם שכחה כמה פעמים הדין כן, אמנם י"ל שזה נאמר בב' נרות שהם חיובו של יום, אמנם באם שכחה מנרות הנוספים שהם בשביל הידור מצוה, י"ל שפטורה להוסיף, ואף שרמ"א ס"ל בסעיף ח', שכל שמוסיפים בנרות יש שלום בית יותר ושמחה יתירה, ומהאי טעמא ג' המדליקים במקום אחד יכול כל אחד לברך, כהסברת המג"א שם סק"ט ט"ו, וא"כ נרות ההידור מוסיפים שלום בית. בכל זאת מלשונו הטהור מוכח שדין זה דוקא באם לא הדליקה כלל נרות החיוב.

אמנם מצאתי בפרמ"ג שם בא"א אות ג', וז"ל, וכן אם מדלקת הרבה, ושכחה פעם א', וחסירה א', תדליק יותר שתהא זהירה, עכ"ד.

ולענ"ד סברת הפרמ"ג, דהנה בשו"ת כתב סופר אור"ח סי' קל"ג, הוכיח ופסק לדינא שנרות ההידור דחנוכה יש להם כל דין נרות החיוב, שאסור גם להשתמש לאורם, דין הידור מצוה כמצוה עצמה, עכ"ד, ומצאתי שכבר קדמו בזה בעל גן המלך אות מ"ב בסו"ס גינת ורדים ח"א ופשיטא ל"י כן, והוכיח דין זה ממשנה ערוכה פ"ג דביכורים מ"י תוספות הביכורים מין במינו וכו', הרי דין ההידור דביכורים כביכורים עצמם, עש"ב. ואם בנר חנוכה נאמר זאת שמידה אחת לכל הנרות, מכ"ש שיאמר בנרות שבת. והרי המנהגים [מנהגי השבת], ס"ל באמת שהמדליק נרות הרבה יברך להדליק "נרות" שבת, כמובא בא"ר סי' זה בלבוש ס"ק י'.

וצל"ע, אם יועיל לה שתתנה בתחילה, שמה שמוסיפה נרות שאינה עושה כן בתורת חיוב, וכעצת בית יוסף סוף סי' קס"א, והובא גם בט"ז שם [סק"ז], במ"ש להתנות במי שנוטל ידיו עד פרק הזרוע, עש"ב.

וכן פסק במשנה ברורה סימן רס"ג ס"ק ז' ואם היתה רגילה מתחלה בשלשה צריכה להדליק כל ימיה ד' ואם שכחה כמה פעמים צריכה להוסיף בכל פעם עוד נר אחד יותר והכל משום קנס כדי שתהא זהירה בכבוד שבת.

"קול המעדנים"

אפשר לשמוע שיעורי המעדני אשר בהלכה והגדה שנאמרו בקהלות הקודש בארץ ובחו"ל
בקול הלשון ישיר 073-2951280 וכן קול הדף 02640000-199-8
מדור ווארט על הפרשה

בשורה משמחת

כל ליל שישי אי"ה יהא אפשר לשמוע שיעור אקטואלי בהלכה על פרשת השבוע במערכת קול התורה שעל ידי חסידי תולדות אהרן
02-3722700 וללחוץ 1-9

מדור משיב כהלכה



מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א
מנהטן

משיב כהלכה שינון ידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משו"ע ומשנה ברורה

מדור אחודה חידה {חידות מהפרשה בלבד}

א] יש לדון. האם מותר להכין משמלת כלה פרוכת לארון קודש, מהיכן
בפרשתינו יש לשפוט נידון זה.

ב] חידה. איזה חכמה של נשים מרומזת בפרשה.

ג] חידה. מה ירד לבני ישראל מהשמים מלבד המן (שייך לפרשה).

ד] חידה. איזה דין בהלכות צדקה מרומז בפסוקי הפרשה.

ה] חידה. באיזה מצות עשה שהזמן גרמא נשים חייבות בפרשתינו?

ו] חידה. רמז להתרת נדרים בפרשה.

מדור ידיעת ההלכה

ז] הכנסת ביצה לסיר הצולנט. "חמינדוס" הוא המאכל האהוב בסעודת יום

השבת על בני משפ' ישראלי. המאכל נוצר ע"י הכנסת ביצים קשות מבעוד
יום לסיר החמין, השהייה הארוכה בחמין משפרת את הטעם ונותנת צבע
כהה לביצים. בליל שבת ראה הרב ישראלי כי שכחו להכניס את הביצים
הקשות לסיר החמין. האם יש דרך היתר להכניס בליל שבת את הביצים
לסיר החמין שהיה מבושל כל צורכו?

ח] שאלה - צידה צרעה. באמצע סעודת השבת בבית משפ' באום נכנסה לתוך
הבית צרעה ורחפה מעל המשפחה הסועדת. ילדי המשפחה (מגיל שנתיים ועד
גיל 14) נמלטו לחדר אחר. הרב באום עקב אחר מעוף הצרעה וכשעמדה על
השידה כפה עליה כוס. האם מותר לו לעשות זאת?

ט] שאלה - העמדת מחיצה בשבת. משפ' לוי' שהתה בשבת בבית הארחה.
לאחר סעודת ליל שבת הוזמנו האורחים להרצאה תורנית באולם
ההרצאות. על מנת לאפשר גם לנשים להשתתף בהרצאה, העמידו אנשי
המקום, בשבת, מחיצות שיפרידו בין הנשים לגברים. האם מותר להם
לעשות זאת בשבת, שכן המחיצות אפשרו לנשים להשתתף בהרצאה?

י] חידוד. רחיצת כל הגוף במים חמים, ר' דוד גר בישוב בת עין, ליד הישוב יש
מעייין של מים חמים, המעיין נמצא בתוך מבנה מקורה המלא אדים מהמים
החמים, מידי שבת בבוקר נוהג ר' דוד לרחוץ להנאתו את כל גופו במים
החמים של המעיין. ר' יצחק גר בישוב אור הגנוז, גם ליד ישובו יש מעייין
מים חמים בתוך מבנה מקורה המלא אדים חמים וגם ר' יצחק נוהג לרחוץ
את כל גופו להנאתו במים החמים של המעיין. לר' דוד הרחצה מותרת ולר'
יצחק היא אסורה. א. מדוע? (אין חשש לשחיית שערות, חום המים בשני המעינות זהה,
שניהם מתכוונים לרחיצה ולא לטבילה לשם תוספת קדושה, שניהם מתרחצים להנאתם). ב. מה הדין
אם שניהם יכנסו למבנה המעיין רק כדי להזיע ולא להתרחץ (בשני המקומות יש
הבל רב מחום המעיין ושניהם ודאי יזיעו).

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה על סך
1000 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי
שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכויו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו,
יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה
077-5558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על
כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על
איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 053-3154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00
בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר
משלוח הפקס. כתב ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח תשובות מוקלד
במייל כי כך זה יכנס בעוה"י לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. שאר עניני העלון לא
שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמוצאין במסגרת ע"ג העלון.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח אדר"ב

מחבר ספר האם מותר לקרוא בשבת בספר כדי להגיה את הספר מחר?

הנה בשו"ת רדב"ז חלק ב' סימן תר"צ כתב וז"ל שאלת הרוצה להגיה ספר אם מותר
לקרות בו בשבת כדי שיכיר מקום הצריך הגהה לתקן אותו למחר.

תשובה: דבר זה אסור, ולא משום דחיישינן דילמא אתי לכתוב בשבת,
דבשלמא להטות הנר דבר קל הוא לעשות ולפיקך גזרו, אבל להביא הקולמוס
והדיו לא חיישינן, משום דאתי לאדכורי, ובשלמא כשהוא מתכוין לקרות
ומצא טעות בספר התירו הפוסקים לרשום הטעות בצפורן כדי לתקנו למחר
אבל לקרות לכתחלה להגיה אסור ודמיא להא דאמרין בגמ' עירובין ל"ח ע"ב
אסור לאדם לפקוד שדותיו כדי לראות מה הם צריכין וכן אסור לאדם להלך
בשבת עד סוף התחום כדי שיהא קרוב לעשות חפציו במוצאי שבת שבת ק"ג
ע"א ועל כיוצא בזה נאמר ממצוא חפצך וגו' הכא נמי כיון שהוא מכוין להגיה
ודאי אסור אבל אם הוא מכוין לקרות ולהגיה מסתברא שהוא מותר כיון שאין
כאן מלאכה גמורה.

וכן הברכי יוסף אור"ח סי' ש"ז אות ב' העתיק לפסוק כן בפשיטות בשם הרדב"ז דאם
הוא מכוין לקרות ולהגיה מותר, וכן כתב גם בשערי תשובה סק"א.

מעדני אשר: יש להקשות, כיון שכל האיסור להגיה לפי דברי הרדב"ז הוא
משום ממצוא חפצך מדוע אסור כשמכוין רק להגיה הרי זה חפצי שמים
שמותר לעשותו, ושמחתי שמצאתי שהגאון רבי מאיר ברנסדופר זצ"ל מקשה קושיא זו בספרו קנה
בושם אור"ח סימן י'.

אבל בספר טל אורות תמה על הרדב"ז: שהרי מצאנו לחז"ל ביצה ל"ז ע"א
שאסרו מקח וממכר משום גזרה שמה יכתוב, חזינן דלא אמרינן שיזכר
באמצע.

וכן קשה ממה שכתב הר"ן שבת קמ"ט דבמראה של מתכת שאסור להסתכל לפי
תנא קמא משום דחיישינן שמה ישיר שערות עם זה, אפילו קבוע בכותל שלא
שייך החשש אסור, משום דלא פלוג רבנן, א"כ מדוע כאן יהא מותר.

ומתוך הטל אורות: דבכל דבר שנגזר עליה הגזירה כגון הטיית הנר ושאינן
רואין במראה של מתכת, וכל כיוצא בזה דגזרו חכמים שלא לעשות כן לא
אמרין אדהכי והכי מידכר שהוא שבת דבכל דבר שגזרו לא פלוג רבנן כלל,
אבל בדבר שלא גזרו חכמים כלל כגון מראה שאינה של מתכת וכו' כל כיוצא
בזה הכל מודים דאמרין עד דאזיל ואתי אדהכי והכי מידכר שהוא שבת
ומנע ולא עביד, וממילא מסיים שם.

וכן בספר שו"ת ישמה לב אור"ח סי' י"ז נשאל ג"כ בזאת השאלה ואחרי אריכות
דברים שכותב בזה ושקלא וטריא בדברי הרדב"ז והטל אורות, כתב דדבר
הלמד משטחיות דברי הראשונים ז"ל דבמקום שלא גזרו חז"ל אין לנו
להתלמד מהם ולגזור במה מצינו כפי טעמם ונימוקם כי לא כל המקומות
שז"ל ואין אתנו יודע עד מה.

ובשו"ת התעוררות תשובה ח"ב סי' קס"ה הסתפק במי שמעיין כל השבוע בכתבי
יד שרוצה ליתן להדפוס ומגיה ופוחת ומוסיף, אם מותר לעיין בשבת בהם
שלא להגיה רק ללמוד מתוכה ולראות בה חדו"ת אם יש לחוש שיטעה
בטרדת העיין ויגיה, וכתב לחלק דאם לא מצניע כלי הכתיבה בארגז סגור
פשיטא שאסור כיון דשכיח ורגיל בזה מכ"ש מי שזה מסחרו תמיד ועסקו
להגיה בכתבי יד כדי לתקנם יש לחוש שמה יטעה, אבל אם מצניע כלי
הכתיבה בארגז וסוגר אותו במפתח ומצניע המפתח יש להתיר כי לא יוכל
בנקל לבוא לכתוב ועד שיקח המפתח ויקח כלי הכתיבה בנתיים יזכור שהוא
שבת וכו' ולא שייך לאסור משום לא פלוג דדוקא מה שאסרו חכמים וגזרו
גזירה משום לא פלוג אסור הכל אבל בנדו"ד לא גזרו חכמים בפירוש רק כל
אחד צריך לזוהר שרי.

ובשו"ת ציץ אליעזר חלק י' סימן כ"א פסק שאין מקום לאסור לבעל המגיה ללמוד
בהם כל שאין כלי הכתיבה לפניו, ואין לנו לגזור ולחוש לשמא ילך להביא כלי
הכתיבה, וא"כ אין לנו לגזור גזירות מעצמנו, אלא אמרינן אדהכי והכי מידכר
שהוא שבת.

תשובות אפשר לשלוח עד יום ב' בערב

להרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א רח"ת תכלת מרדכי 4/15 רמת בית שמש

לברורים בכל ענייני המערכת, בטל: 053-3166560

מייל: m0533166560@gmail.com

פקס: 077-4448278

